

**Laudacja z okazji uhonorowania prof. dr. hab. Tomasza Grzegorza Szkudlarka
Nagrodą Naukową Miasta Gdańska im. Jana Heweliusza**

Gdańsk, dnia 3 lutego 2025 roku

Tomasz Grzegorz Szkudlarek – Laureat Nagrody Naukowej Miasta Gdańska im. Jana Heweliusza w kategorii nauk humanistycznych i społecznych za rok 2024 – urodził się 23 grudnia 1954 roku w Starachowicach. W roku 1969 ukończył szkołę podstawową w Gdańsku, cztery lata później V Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego w Gdańsku, a po kolejnych 4 latach studia z zakresu pedagogiki szkolnej na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Gdańskiego. Rozprawę doktorską pod tytułem *Filozoficzne koncepcje prawdy a pedagogiczne teorie doboru treści kształcenia* obronił w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Bydgoszczy w 1990 roku. W 1994 roku uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki na Wydziale Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na podstawie dorobku i monografii zatytułowanej *Wiedza i wolność w pedagogice amerykańskiego postmodernizmu*. W 2000 roku otrzymał tytuł profesora nauk humanistycznych.

W Uniwersytecie Gdańskim, z którym jest związany od 1984 roku, pełnił funkcje: dyrektora (1997–2003) i zastępcy dyrektora (1993–1997) Instytutu Pedagogiki na Wydziale Nauk Społecznych. Od początku istnienia do października 2024 kierował Zakładem Filozofii Wychowania i Studiów Kulturowych. Był również kierownikiem studiów doktoranckich z zakresu pedagogiki i nauk o polityce (2007–2017).

Zainteresowania naukowe prof. T. Szkudlarka dotyczą relacji między edukacją, kulturą, podmiotowością i polityką. Interesuje się mediami postrzeganymi jako interfejs tych relacji oraz rolą dyskursu publicznego w formowaniu indywidualnych i społecznych tożsamości. W tej tematyce opublikował – jako autor lub współautor – 20 książek (w tym 5 wieloautorskich pod jego redakcją naukową), 110 prac naukowych i 5 innych opracowań oraz wygłosił ponad sto wykładów w ośrodkach i na konferencjach naukowych krajowych i międzynarodowych. W Jego dorobku naukowym na szczególne uznanie zasługują autorskie lub współautorskie książki wydane w języku angielskim: *The Problem of Freedom in Postmodern Education* (Bergin & Garvey, Greenwood Publishing Group, 1993), *Education and the Political. New Theoretical Articulations* (Sense Publishers, 2013), *Educating the Next Generation: Reflections on Crises, Migration and Education* (Springer Nature, 2015) i *On the Politics of Educational Theory: Rhetoric, Theoretical Ambiguity, and the Construction of Society* (Routledge, 2017).

Szeroko współpracuje z zagranicznymi i krajowymi ośrodkami akademickimi. Dzięki stypendium Fundacji Kościuszkowskiej przebywał – w latach 1991–1992 – jako visiting scholar w Centre for Education and Cultural Studies Miami University w Ohio (USA). W latach 2001–2003 wygłosił – jako visiting profesor – autorskie wykłady z zakresu Culture and Identity in Adult Learning w Universitet Linköping (Szwecja), gdzie został uhonorowany godnością doktora *honoris causa* (2005). Prowadził zajęcia z doktorantami w Universitetet i Oslo (Norwegia, 2003) oraz jako visiting professor w Höskolan Väst (Szwecja, 2013–2014) i w NLA Höskolen w Bergen (Norwegia, 2022–2024). Gościnnie przebywał – z krótkimi kursami lub zaproszonymi wykładami – na uniwersytetach w Hiroszynie (2001), Katholische Universität Eichstätt-Ingolstadt (Republika Federalna

Niemiec) oraz Södertörns Högskola i Uppsala Universitet (Szwecja) oraz wykładał w wielu ośrodkach krajowych .

Lokalnie brał udział w opracowaniu strategii: rozwoju Gdyni w zakresie polityki oświatowej oraz Pomorza – w zakresie wskazania wariantów rozwoju edukacji i kapitału społecznego w projekcie Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową. Dla Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku przygotował ekspertyzę dotyczącą uwarunkowań i celów strategicznych rozwoju edukacji w regionie gdańskim.

Należał do American Educational Research Association (2000–2006). Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego. Był członkiem Komitetu Nauk Pedagogicznych oraz Komitetu Rozwoju Edukacji Narodowej Polskiej Akademii Nauk.

Jest znakomitym dydaktykiem i uznanym autorytetem akademickim. Wypromował 24 doktorów w Polsce. Był współpromotorem trójki doktorów w Norwegii, Szwecji i Włoszech. Pod Jego opieką ponad 200 studentów obroniło prace magisterskie lub licencjackie.

Twórczość prof. T. Szudlarka ma charakter interdyscyplinarny i łączy pedagogikę z socjologią, filozofią, psychologią, politologią i naukami o kulturze, by ukazać dynamiczny obraz przemian w obszarze współczesnej edukacji. Konstruuje On teoretyczne konceptualizacje rzeczywistości, które stanowią punkt wyjścia do formowania i weryfikowania hipotez badawczych. Jego monografie, publikacje i prezentacje stanowią bogate kompendium wiedzy ze wspomnianych wyżej obszarów oraz dostarczają unikatowego wglądu we współczesne konstrukcje edukacji i tożsamości w kontekście dokonujących się przemian społecznych. Są one źródłem

inspiracji dla badaczy edukacji, kultury i społeczeństwa. Wprowadzają do polskiego obiegu naukowego wiele nieobecnych dotąd dyskursów.

„Profesor Tomasz Szkudlarek jest jedną z najwybitniejszych postaci pedagogiki polskiej ostatnich dekad. Jego wkład w rozwój współczesnej polskiej refleksji edukacyjnej jest powszechnie uznawany, a pozycja w środowisku pedagogów polskich (i nie tylko) bardzo wysoka i niepodważalna. Wiele książek Jego autorstwa weszło do kanonu polskiej literatury z zakresu nauk pedagogicznych, a każda Jego publikacja stanowi intelektualne wydarzenie” – jak podsumowuje swoją opinię Profesor Zbyszko Melosik, z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Jest zatem w pełni uzasadnione by znakomity dorobek naukowy Profesora Tomasza Szkudlarka, Jego zaangażowanie w działalność akademicką i społeczną oraz uznanie w krajowym i międzynarodowym środowisku naukowym uhonorować Nagrodą Naukową Miasta Gdańska im. Jana Heweliusza:

Za wybitne osiągnięcia w zakresie filozofii wychowania oraz konceptualizacji relacji między kulturą, polityką, tożsamością i edukacją.

To uhonorowanie jest docenieniem nieprzemijających Jego osiągnięć naukowych oraz wieloletniego zaangażowania w podnoszenie prestiżu Uniwersytetu Gdańskiego i naszego 1000.letniego Miasta Gdańska.